

N:o 114.

Ank. till Riksd. kansli den 3 maj 1907 kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 2 af andra hufvudtiteln gjorda framställning om höjning af justitierådens aflöning.

(1:a U. A.)

I den till Riksdagen den 14 januari innevarande år aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kungl. Maj:t, under återopande af det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementsärenden den 12 i samma månad under andra hufvudtiteln i punkten 2 föreslagit Riksdagen, att

*Höjning af
justitierådens
lön.
[2].*

dels höja lönen för en hvar af högsta domstolens ledamöter till 13,000 kronor samt i följd däraf öka anslaget till högsta domstolen, nu 212,700 kronor, med 63,000 kronor till 275,700 kronor;

dels för nämnda löns åtnjutande stadga enahanda villkor, som vid fastställande af nu gällande lönestat för högsta domstolen föreskrifvits;

dels ock bestämma, att den del af lönen, i förhållande hvartill pensionsavgift och pensionsbelopp för justitieråd bör beräknas, skall utgöra 8,000 kronor.

Statsrådet och chefen för justitiedepartementet har beträffande denna fråga till återopade statsrådsprotokollet anfört följande:

Bih. till Riksd. Prot. 1907. 4 Saml. 1 Afd. 75 Häft. (N:is 114—115.) 1

»Sedan vid 1856—58 årens riksdag justitierådens lön bestämts till 8,000 kronor, föreslog Kungl. Maj:t vid 1874 års riksdag med anledning af den prisstegring å alla lefnadsförmåder, som då inträdt, att lönen måtte höjas med 25 procent till 10,000 kronor.

Vid behandlingen af detta förslag uttalade Riksdagen, att justitierådens aflöningsförhållanden synts Riksdagen icke stå i något direkt samband med frågan om aflöningen för öfriga ämbets- och tjänstemän; och då Riksdagen ansåg det obestriddigen vara af synnerlig vikt, att högsta domstolens ledamöter intaga en fullkomligt oberoende ställning, samt då de därjämte icke få innehafva annat ämbete eller tjänst och icke heller torde böra åtaga sig enskilda, för handhafvande af deras viktiga kall främmande och möjligen störande uppdrag, biföll Riksdagen Kungl. Maj:ts förslag, dock under villkor, att den förhöjda lönen ej skulle få uppbäras af justitieråd, som jämväl från inrättning eller bolag, som af Kungl. Maj:t sanktionerats, uppbär lön eller årligt arvode.

De förhållanden, som för mer än 30 år sedan motiverade en höjning af justitierådens lön med 25 procent, torde i fullaste mått kunna äfven nu åberopas för en liknande åtgärd. Då de skäl, som föranledt, att justitieråds pension satts till 8,000 kronor, äga oförminskad giltighet, torde någon ändring af pensionsbeloppet ej böra ske; men däremot bör vid lönebeloppets höjande hänsyn tagas jämväl därtill, att justitieråden blifva underkastade bestämmelserna i ny pensionslag och således skola vara skyldiga att erlägga den pensionsavgift, som kan vardas stadgad.»

*Utskottets
yttrande.*

Den af Kungl. Maj:t föreslagna höjningen af justitierådens aflöning från 10,000 till 13,000 kronor har utskottet funnit vara af förhållandena påkallad, hvarför utskottet ansett sig böra tillstyrka densamma.

Med afseende å de villkor, som böra gälla för rätten att åtnjuta den sålunda förhöjda aflöningen, har utskottet ansett sig böra hemställa, att, i stället för den af Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelsen, stadgande må i aflöningsstaten införas därom, att för nämnda löns åtnjutande må gälla det villkor, att med justitierådsämbete icke må förenas uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, ej heller befattning som tjänsteman i sådant verk eller bolag.

Beträffande beloppet af den till justitieråden efter deras afskedstagande tillkommande pensionen har utskottet, i likhet med Kungl. Maj:t, ansett,

att de skäl, som för mer än 30 år sedan talade för pensionens bestämmande till 8,000 kronor, fortfarande äga oförminskad giltighet, och att sålunda någon förändring af pensionsbeloppet icke bör ske. Den af innevarande års Riksdag antagna lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension torde i tillämpliga delar böra lända till efterrättelse jämväl med afseende å justitierådens pensionsförhållanden. Dock har utskottet funnit sig böra föreslå, att den afgift, som enligt berörda lag af tjänst innehafvare skall erläggas såsom bidrag till kostnaden för beredande af pension, för justitieråden skall utgå med 360 kronor årligen.

På grund af det anförda, hemställer utskottet,

att Riksdagen må:

a) höja lönen för en hvar af högsta domstolens ledamöter till 13,000 kronor samt i följd däraf öka anslaget till högsta domstolen, nu 212,700 kronor, med 63,000 kronor till 275,700 kronor;

b) för nämnda löns åtnjutande stadga det villkor, att med justitierådsämbete icke må förenas uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, ej heller befattning som tjänsteman i sådant verk eller bolag; samt

c) bestämma, att justitieråden såsom hittills må vara berättigade till en pension af 8,000 kronor, att justitieråden skola vara skyldiga att erlägga en pensionsavgift af 360 kronor årligen, samt att justitieråden i öfrigt skola vara underkastade bestämmelserna i den af Riksdagen antagna lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension.

Stockholm den 3 maj 1907.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.

Reservationer:

vid punkten c):

af herrar *P. Pehrson, G. Odqvist, J. A. Sjö, C. Persson, O. Anderson, C. G. Johansson, N. Svensson, C. J. Ödman, G. Lindgren* och *C. H. Walentin*, hvilka ansett, att nämnda punkt bort hafva följande lydelse:

c) bestämma, att justitieråden i pensionshänseende skola vara underkastade den af Riksdagen antagna lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension; dock att justitieråd, som innehåft sådant embete före den 1 april 1900, äger att vid uppnådd pensionsålder erhålla en pension af 8,000 kronor mot skyldighet att erlagga en pensionsavgift af 360 kronor årligen samt att i öfrigt vara underkastad nyssnämnda pensionslags bestämmelser;

samt af herr *K. Starbäck*, som ansett, att denna punkt bort hafva följande lydelse:

c) bestämma, att justitieråden såsom hittills må vara berättigade till en pension af 8,000 kronor; att justitieråden skola vara skyldiga att erlagga en pensionsavgift af 480 kronor årligen; samt att justitieråden i öfrigt skola vara underkastade bestämmelserna i den af Riksdagen antagna lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension.

Herrar *H. Andersson, S. O. Nylander, D. Persson, L. Eriksson, A. Wiklund* och *J. T. Larsson* hafva begärt få antecknad, att de icke deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.
